

آیین نامه آموزشی و شیوه نامه اجرایی

دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

مقدمه

به استناد بندهای ۲، ۸، و ۱۲ ماده ۳ آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری مصوب (مصوب ۹۳/۷/۲۸) آیین نامه دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته تدوین و به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین آیین نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاه ها و موسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱. **وزارت:** منظور وزارت علوم تحقیقات و فناوری است
۲. **دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاه ها و موسسه های آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیر دولتی است که دارای مجوز تاسیس از مراجع ذیربط بوده و مجری هر یک از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.
۳. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.
۴. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.
۵. **حضور:** منظور شیوه ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای آموزشی دانشگاه شرکت می کند.
۶. **غیر حضوری:** منظور شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.
۷. **نیمه حضوری:** منظور شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام میشود.
۸. **راهنمای آموزشی:** عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.
۹. **برنامه درسی:** منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.
۱۰. **واحد درسی:** میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.

۱۱. درس **جبرانی**: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجوی، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.
۱۲. رشته **تحصیلی**: یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.
۱۳. **گرایش تحصیلی**: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحد های رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.
۱۴. **دوره کاردانی پیوسته**: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگان ای است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
۱۵. **دوره کاردانی ناپیوسته**: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
۱۶. **دوره کارشناسی پیوسته**: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۱۷. **دوره کارشناسی ناپیوسته**: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۱۸. **گروه آزمایشی**: مجموعه رشته های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون ای مشترک دسته بندی می شود.
۱۹. **گروه آموزشی**: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.
۲۰. **شورای آموزشی**: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاست گذاری بخشی دانشگاه می باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می شود و نسبت به سیاست گذاری و برنامه ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیات رئیسه اقدام می نماید. شورای آموزشی می تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.
۲۱. **دانش آموخته**: فردی است که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.
۲۲. **نیمسال تحصیلی**: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی و دو هفته امتحانات پایانی است.
۲۳. **دوره تابستان**: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳ - شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.
۲. احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴ - نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵ - دانشگاه موظف است برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ۱۰ درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی مجازی با تاکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

تبصره الحاقی. گروه آموزشی موظف است دروس سرفصل مصوب وزارت را در نیمسال های تحصیلی، طبق برنامه ریزی مصوب گروه و دانشکده اجرا نماید. هر یک از دروس سرفصل در طی دوره تحصیلی دانشجو باید حداقل یک بار برای یک ورودی ارائه گردند.

ماده ۶ - دانشگاه موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

تبصره الحاقی. تاریخ تعیین راهنمای آموزشی، حداکثر یک هفته قبل از شروع سال تحصیلی می باشد.

ماده ۷ - دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱. اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در این صورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲. چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل وی بالای ده باشد، می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی می تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴. دانشجو همزمان نمی تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی تأثیر است (به عبارت دیگر در شرایط مذکور اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی شود).

تبصره الحاقی ۱. در صورت عدم اخذ حداقل ۱۲ واحد درسی توسط دانشجو، به صورت تعمدی و با دلایل غیر موجه، پس از اخطار آموزش دانشکده به وی، نیمسال مورد نظر توسط آموزش دانشکده حذف می گردد.

تبصره الحاقی ۲. اگر دانشجویی از تسهیلات تبصره ۲ این ماده استفاده نماید، مجاز به انجام حذف اضطراری درس نیست.

تبصره الحاقی ۳. دانشجو در بازه حذف و اضافه تنها مجاز به حذف دو درس و اضافه کردن دو درس می باشد. در موارد خاص و با تایید معاون آموزشی دانشکده دانشجو می تواند ۳ درس را حذف و ۳ درس را اضافه نماید.

ماده ۸ - در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تایید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی-نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

تبصره الحاقی ۱. اخذ درس معرفی به استاد باید در بازه انتخاب واحد یا در بازه حذف و اضافه، با مراجعه به آموزش، انجام پذیرد.

تبصره الحاقی ۲. حداقل فاصله میان اخذ درس معرفی به استاد و برگزاری امتحان، یک ماه می باشد.

تبصره الحاقی ۳. اخذ درس معرفی به استاد به شرط عدم ارایه درس یا تداخل قابل انجام است.

تبصره الحاقی ۴. در صورتی که دانشجو در نیمسال آخر جهت دانش آموختگی فقط دو درس نظری داشته باشد و آن دروس را به شکل معرفی به استاد اخذ نماید، از تبصره الحاقی ۳ این ماده معاف می باشد. به عبارت دیگر در صورت ارایه درس نیز می تواند درس یا دروس مذکور را به شکل معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۹ - چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

تبصره الحاقی ۱. دانشجویی که حداقل ۹۰ واحد درسی دوره را گذرانده باشد، به شرطی که درس را قبلاً اخذ نموده و نمره قبولی را کسب نکرده باشد، می تواند، با تایید گروه آموزشی، درس مذکور را به صورت هم‌نیاز اخذ نماید.

تبصره الحاقی ۲. دانشجو در هر نیمسال فقط یک بار می تواند از تسهیلات تبصره الحاقی ۱ این ماده استفاده کند.

ماده ۱۰ - تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته فاقد مدرک پیش دانشگاهی که معدل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

ماده ۱۱ - آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یک بار و در یک رشته تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۲ - دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاههای دولتی در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳ - دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۴ - برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

تبصره الحاقی ۱. حذف اضطراری حداکثر تا ۲ هفته قبل از تاریخ اولین آزمون پایان نیمسال، و تنها برای یک درس نظری، قابل انجام است. رعایت تبصره الحاقی ۲ ماده ۷ برای دانشجویان الزامی می باشد.

تبصره الحاقی ۲. تعداد غیبت های دانشجو(اعم از غیبت های موجه یا غیر موجه) در کلاس درس مورد تقاضای دانشجو جهت حذف اضطراری، نباید از ۳/۱۶ بیشتر باشد.

تبصره الحاقی ۳. مهلت اعلام و ثبت نمره توسط استاد حداکثر ۷ روز پس از تاریخ آخرین آزمون پایان نیمسال می باشد. پس از ثبت موقت نمرات دانشجو ۳ روز مهلت درخواست تجدید نظر از طریق سامانه را دارد. استاد موظف است در روز یازدهم، پس از بررسی درخواستها، نمرات را ثبت دائم نماید.

تبصره الحاقی ۴. حداکثر مهلت تحویل پروژه کارشناسی، تا ۳ هفته قبل از شروع امتحانات نیمسال بعد می باشد. آخرین مهلت قطعی شدن نمره و ثبت آن، تا یک هفته قبل از شروع آزمون پایان نیمسال می باشد. در صورت عدم اعلام نمره توسط استاد در بازه تعیین شده، آموزش دانشکده نمره درس پروژه را صفر ثبت خواهد کرد.

تبصره الحاقی ۵. درخواست بازگشت به تحصیل دانشجو باید قبل از شروع نیمسال به آموزش دانشکده تحویل داده شود. در موارد خاص و با تایید معاون آموزشی دانشکده، این تاریخ تا آخرین روز حذف و اضافه تمدید می گردد.

ماده ۱۵ - مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۴ سال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲. هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

تبصره الحاقی. تاریخ درخواست تمدید سنوات تحصیلی برای نیمسال بعد، در نیمسال های فرد از یکم تا پانزدهم آذر و در نیمسال های زوج از یکم تا پانزدهم اردیبهشت می باشد.

ماده ۱۶ - ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرسان درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲. نمرات دروس دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود. قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود.

تبصره الحاقی. مجموع نمرات امتحان میان ترم، فعالیت کلاسی، تکالیف و غیره، برای دروس نظری نباید از ۶ نمره بیشتر باشد. به عبارت دیگر نمره اختصاص داده شده به امتحان پایان نیمسال نباید کمتر از ۱۴ نمره باشد.

ماده ۱۷ - حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجویان الزامی نیست ولی نیم سال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۲. در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تایید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره ۳. دانشجو می تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تایید گروه آموزشی حذف کند به شرط آنکه تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود. رعایت تبصره الحاقی ۲ ماده ۷ برای دانشجویان الزامی می باشد.

تبصره الحاقی ۱. حذف نیمسال تحصیلی در شرایط خاص (موضوع ماده ۲۰)، با تایید شورای آموزشی، بدون احتساب در سنوات امکان پذیر می باشد.

تبصره الحاقی ۲. مدارک و مستندات مربوط به غیبت دانشجو در جلسه امتحان، باید حداکثر ظرف ۳ روز کاری به آموزش دانشکده تحویل داده شود.

تبصره الحاقی ۳. دانشجو موظف است درخواست حذف نیمسال تحصیلی را به همراه مدارک معتبر تا حداکثر دو هفته قبل از شروع امتحانات به آموزش دانشکده ارائه نماید.

ماده ۱۸ - حداقل نمره قبولی در هر درس ده است.

تبصره ۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیم سال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند اما این نمره ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند.

تبصره ۳. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۹ - چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود و در نیمسال بعدی حداکثر می تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره. چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می شود.

تبصره الحاقی. تاریخ درخواست بازگشت به تحصیل دانشجو طبق تبصره الحاقی ۵ ماده ۱۴ انجام می شود.

ماده ۲۰ - دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیم سال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲. مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تایید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴. دانشجو می تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی های مذکور در این ماده و تبصره های مندرج در آن بهره مند شود.

تبصره الحاقی. دانشجو باید تقاضای مرخصی خود را به صورت کتبی، قبل از شروع نیمسال تحصیلی، به آموزش دانشکده تحویل دهد.

ماده ۲۱ - ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی انصراف از تحصیل محسوب می شود.

تبصره. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۲۲ - دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

ماده ۲۳ - دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه

ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تایید شورای آموزشی دانشگاه

ج) کمتر نبودن نمره های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آموزشی ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده

تبصره. دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یک بار می تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

تبصره الحاقی ۱. ملاک انجام تغییر رشته یا گرایش، مدارک ارسالی به دانشگاه از سازمان سنجش می باشد.

تبصره الحاقی ۲. گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی برای دانشجویان متقاضی استفاده از این ماده الزامی می باشد.

ماده ۲۴ - تغییر رشته از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد ممنوع است.

ماده ۲۵ - تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

ماده ۲۶ - مهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین نامه مهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوبه وزارت انجام می شود.

ماده ۲۷ - انتقال توام با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد فقط برای یک بار امکان پذیر است.

ماده ۲۸ - معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می شود.

تبصره ۲. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه های آموزشی هم ارز زیر صورت می گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجویی حضوری به دوره های حضوری نیمه حضوری یا غیر حضوری

(ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری

(ج) غیر حضوری به غیر حضوری

تبصره الحاقی ۱. تصمیم گیری در مورد معادل سازی و پذیرش نمره دروس دانشجویان انتقالی به دانشگاه در اختیار گروه آموزشی مربوطه می باشد.

تبصره الحاقی ۲. حداقل نمره قابل قبول برای دانشجویانی که دروسی را به صورت مهمان یا در قالب ترم تابستان در دانشگاه های دیگر می گذرانند، ۱۲ می باشد.

ماده ۲۹ - ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس هایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند. در غیر این صورت از تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰ - در صورتی که دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و ما بقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحد های گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحد های مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می دهد که میانگین کل دانشجوی در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲. صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می شود

ماده ۳۱ - تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲ - مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳ - این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیلی ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.

ماده ۳۴ - شیوه نامه اجرایی این آیین نامه در تاریخ ۹۸/۱۰/۹ با الحاق یک ماده و ۲۷ تبصره به تصویب شورای آموزشی دانشگاه رسید و از ابتدای نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۹-۹۸ لازم الاجرا است./